

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2013-10-18

HSN 1306-0686

Handläggare:
Gustav Ohlén

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2013-11-19, p 14

Svar på skrivelse från Dag Larsson (S) om införande av en mammografibuss inom Stockholms län

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden framhåller Dag Larsson (S) att kvinnor i socialt utsatta områden inte i lika stor utsträckning nås av screeningprogrammet. Dag Larsson (S) föreslår därför att Hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att utreda och presentera ett förslag samt en tidplan för att införa ambulerande mammografienheter.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2013-10-18
Skrivelse från Dag Larsson (S)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Dag Larsson (S) säger i sin skrivelse att det finns stora skillnader i vård och behandling inom cancervården, främst beroende på socioekonomiska förutsättningar. Vidare anføres att bröstcancer är vanligare bland kvinnor från mer välbeställda förhållanden än bland kvinnor från mindre gynnade förhållanden så dör fler i bröstcancer i socialt utsatta grupper. Det finns också uppgifter som pekar på att kvinnor i socialt utsatta områden inte i lika stor utsträckning nås av screeningprogrammet.

Socialdemokraterna vill verka för en mer flexibel och tillgänglig mammografi och föreslår därför att Hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att utreda och presentera ett förslag samt en tidplan för att införa ambulerande mammografienheter i Stockholms län.

Dessa mammografienheter ska bemannas med flerspråkig personal med kunskaper om minoriteternas kulturer.

Mammografiscreening i SLL och 4D-projektet

Likvärdiga möjligheter till tidig upptäckt av cancersjukdomar är en viktig del av arbetet med framtidens cancervård i regionen. Det gäller också deltagande i mammografiscreening för bröstcancer. I den nyligen antagna cancerplanen för 2013-2015 som tagits fram av Regionalt cancercentrum Stockholm - Gotland betonas detta särskilt.

Det har gjorts många försök att öka deltagandet i mammografiscreening för bröstcancer: påminnelser via brev, möjlighet att boka om sin tid på nätet och försök med mobila enheter som komplement till fasta mammografienheter, är exempel på sådana aktiviteter. De har lett till förbättringar i viss grad, men sällan eller aldrig till systematiska utvärderingar som kunnat visa på den eftersträlvade effekten att öka screeningdeltagandet i områden med socioekonomiskt lägre status.

Det senaste försöket att förbättra situationen genomfördes förra året inom SLL då patientavgiften för mammografiscreeningen togs bort. Utvärderingen av denna insats har ännu inte presenterats men underhandsuppgifter från Regionalt cancercentrum pekar på att avgiften har varit ett hinder för deltagande i vissa områden, inte minst i områden med många socioekonomiskt utsatta grupper, och att man nu kan se ett ökat deltagande i screeningen på många håll, bland annat i dessa områden.

Bröstcancervården i Stockholm har varit och är mycket framgångsrik. Det förslag till utveckling av bröstcancervård som beskrivs i cancerplanen vill det av SLL och Karolinska Institutet bedrivna 4D-projektet utveckla ytterligare genom att samla vårdprocessen runt kvinnor som utreds och behandlas för bröstcancer i tre bröstcentrum. Målet med denna inriktning är att göra vården mera tillgänglig, säkrare, jämlik och effektivare. Samtidigt ska ny kunskap tas fram och användas i vården genom en närmare och tydligare koppling till den kliniska forskningen.

Utveckling av mammografi och screening är en del av 4D-projektets uppdrag.

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen kommer att se över denna fråga. Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen anser att detta utredningsarbete kan inkluderas i det pågående arbetet med Cancerplan bröstcancer 4D som startats med mål att etablera en samlad process som inkluderar screening och diagnostik och som täcker in alla delar av patientens väg genom vården.

Den nya organisationen för bröstcancervård inklusive mammografi och diagnostik beräknas vara i drift vid årsskiftet 2015 – 2016 enligt gällande cancerplan.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Maria Samuelsson Almén
Tf Avdelningschef

Inför en mammografibuss i Stockholms län

Jämlik vård handlar såväl om tillgång till god hälso- och sjukvård som till den rätta och bästa behandlingen. Ett område där vi kan se stora skillnader i vård och behandling beroende på socioekonomisk bakgrund är cancerdiagnoser. Varje år insjuknar hundratals kvinnor i bröstcancer i Stockholms län. Trots att bröstcancer är vanligare bland kvinnor från mer välbeställda förhållanden än bland kvinnor från mindre gynnade förhållanden så kommer de flesta som dör i bröstcancer från socialt utsatta grupper.

Mammografin är en av sjukvårdens bästa redskap för att tidigt upptäcka och behandla bröstcancer. Uppgifter pekar dock på att kvinnor i socialt utsatta områden inte i lika stor utsträckning nås av screeningprogrammet. Socialdemokraterna vill därför verka för en mer flexibel och tillgänglig mammografi genom att bland annat utveckla ambulerande mammografiverksamhet med flerspråkig personal och kunskaper om minoriteters kulturer.

Mot bakgrund av ovanstående vill vi att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- Att uppdra åt Hälso- och sjukvårdsförvaltningen att utreda och presentera ett förslag och en tidplan för att införa ambulerande mammografienheter i Stockholms län.
- Att detta presenteras för Hälso- och sjukvårdsnämnden på nämndens sammanträde i september för uppstart vid årsskiftet 2013/2014.

Dag Larsson
Socialdemokraterna